

Manne válđá mánáidsuodjalus oktavuođa dudnuin?

Mii áigut veahkehit dudno

Mánáidsuodjalusa deháleamos bargu lea váruhit ahte mánáin lea oadjebas ja buorre dilli go bajásšaddet Norggas. Dan dahkat mii vuosttažettiin dan bokte go veahkehit bearraša. Mii válđit oktavuođa dudnuin dan geažil go muhtimat vuorjašuvvet ahte lea go dudno mánás/mánáin buorre dilli. Danne leat sii diedđihan midjiide. Dál mii háliidit deaivvadit dudnuin gulaskuddat movt dudnos lea, ja maid doai jurddašeahppi vuorjašumi dieđáhusa birra maid mii leat ožzon. Jus lea mihkkege masa dárbbašeahppi veahki, de leat mis máŋga ieš guđetlágan veahkcefálaldagat mat sáhttet leat ávkálačcat bearrašii.

Lea áibbas dábálaš jierásmuvvat go mii mánáidsuodjalusbálvalusas válđit oktavuođa. Diehhti fal ahte lea maid dábálaš ahte vánhemat bohtet min lusa ja bivdet ieža veahki, dahje mánná/mánát ieža válđet oktavuođa. Go muhtin válđá oktavuođa mánáidsuodjalusbálvalusain, de lea dan dihte ahte mánná/mánát ja sin bearasha galget oažžut doarjaga.

Muhtin háviid gávnahit mii ahte ii leat mihkkege maid vuorjašuvvat, ja de biddjo ášši eret.

Mainna sáhttá mánáidsuodjalusbálvalus veahkehit dudno?

Mánáidsuodjalusbálvalus sáhttá veahkehit máŋgga láhkái, ja mii háliidit olahit juoidá ovttas din bearrašii. Dábáleamos lea ahte mii veahkehit bearraša oanehet dahje guhkit áiggi, dávjá máŋgga vuogi mielde oktanaga. Mii addit dávjá ráđi ja bagadallama vánhemiidda, ja bargat ovttas skuvllain, mánáidgárddiin, NAVain, fástadoaktáriin ja earáiguin veahkehit dudno.

Eará vuogit movt mii sáhttit doarjut dudno, sáhttá leat veahkehit dudno oažžut mánáidgárdesaji, guossástallanruovttu dahje eará doarjaga mánnái/mánáide.

Makkár vuoigatvuodat leat dudnos?

Dudnos leat mángra vuoigatvuoda go deaivvadeahppi mánáidsuodjalusain, ja doai oažubeahti eanet dieđuid daid birra go deaivabeahti min. Muhtin vuoigatvuodat leat dá:

- Dudnos lea vuoigatvuhta dulkii go deaivabeahti mánáidsuodjalusbálvalusa. Dieđiheahppi midjiide jus dudnos lea dárbu dulkii.
- Dudnos lea vuoigatvuhta váldit fárrui olbmo geasa luohttibeahhti go deaivvadeahppi mánáidsuodjalusbálvalusain. Diet guoská sihke vánhemiidda ja mánnái/mánáide.
- Dudnos lea vuoigatvuhta oažžut buori dieđuid áššái.
- Dudnos lea vuoigatvuhta váikkuhit iežade áššiide.

Makkár geatnegasvuodat leat mánáidsuodjalusbálvalusas?

Buot Norgga suohkaniin galgá leat mánáidsuodjalusbálvalus.

- Mánáidsuodjaluslákka galgá leat vuodđun buot bargguin.
- Go mii mánáidsuodjalusbálvalusas oažžut vuorjašuvvandieđáhusa, de lea mis geatnegasvuohta árvvoštallat galgat go mii geahčat ášši lagabut. Jus mii gávn nahit ahte mii galgat iskat movt mánás/mánáin lea dilli, hállat mii muhtimiiguin geain lea oktavuohta mánáin/mánáiguin vai mii gávn nahit dárbaša go mánná/mánát ja bearasha veahki.
- Mánáidsuodjalusbálvalus galgá bargat ovttas eará veahkcefálaldagaiguin jus dat addá buoret fálaldaga mánnái ja bearrašii.
- Mánáidsuodjalusbálvalus galgá váldit vuhtii bearasha kultuvrra, čearddalašvuoda, oskku ja giela.
- Mánáidsuodjalusbálvalus galgá bearráigeahčat ahte mánná/mánát ja bearasha ožžot buriid dieđuid ja vejolašvuoda muitalit maid sii oaivvildit.

**Mánáidsuodjalus sáhttá veahkehit máná/mánáid ja bearasha jus
mánás/mánáin dahje bearrašis lea váttis dilli. Jus don háliidat eanet
dieđuid mánáidsuodjalusa birra, geahč bufdir.no/barnevern.**